

Toekenningscriteria per 1 januari 2019 en andere voorstellen

1. Inleiding

Vorig jaar heeft Algemene Ledenvergadering besloten bij de vaststelling van de toekenningscriteria gebruik te maken van de Nibud minimum-voorbeeld-begrotingen. De voorstellen voor 2019 in deze notitie zijn op dezelfde systematiek gebaseerd, inclusief verbeteringen van de dit jaar gebleken knelpunten.

Eénoudergezinnen met kinderen tot 12 jaar blijven ons focuspunt bij de bepaling van de norm, omdat zij een bovengemiddeld risico lopen om in (langdurige) armoede te geraken. De overige gezinscriteria worden daarvan afgeleid.

In deze notitie wordt een toelichting gegeven op zowel de criteria die voor 2019 worden voorgesteld als op de berekening van de inkomsten en de uitgaven. Maar eerst wordt ingaan op de functie die de criteria hebben om te bepalen hoeveel klanten we volgend jaar kunnen helpen.

2. Hoeveel klanten kunnen we volgend jaar helpen

Elk jaar passen we onze criteria aan op basis van de verwachte hoeveelheid voedsel die naar ons toekomt en de mogelijkheden die de voedselbanken en de Regionale Distributiecentra (RDC's) hebben om het voedsel te kunnen verwerken. Om de volgende redenen is het belangrijk om nu met elkaar na te gaan of we op deze manier wel het gewenste doel bereiken:

- We hebben de afgelopen paar jaar met elkaar veel meer voedsel ontvangen, maar het is nog niet gelukt dit goed te verdelen tussen de regio's en binnen de regio's tussen de voedselbanken. Aan de ene kant zijn er voedselbanken waar wekelijks 50 producten aan onze klanten wordt gegeven en aan de andere kant voedselbanken waar het beperkt blijft tot 15 producten. De ene groep voedselbanken is er voorstander van de toekenningscriteria per 1 januari a.s. sterk te verruimen, zodat meer klanten geholpen kunnen worden. De andere groep voedselbanken heeft nu al moeite genoeg en wil de criteria niet of heel weinig verruimen.
- We bereiken een belangrijk deel van onze doelgroep niet, die nu al in aanmerking komt voor voedselhulp. Daar zijn meerdere verklaringen voor: schaamte, laaggeletterdheid, bureaucratische intakeprocedure, onbekendheid etc. Voedselbanken die hier actief op sturen, lukt het om meer klanten van onze huidige doelgroep te bereiken!
- De Algemene Ledenvergadering besloot eind vorig jaar de criteria per 1 januari 2018 fors te verruimen om dit jaar meer klanten te kunnen helpen. We kunnen nu vaststellen dat het aantal klanten dit jaar maar licht gestegen is. Uiteraard met grote verschillen tussen de regio's en tussen de voedselbanken.

3. Voorstellen

Het bestuur stelt de leden voor om met de volgende maatregelen een groter percentage van de allerarmsten te bereiken:

Voedselverdeling

Aan de voedselkant wordt voorgesteld in te stemmen met de voorstellen van de Werkgroep Voedselverdeling. Deze voorstellen zijn geagendeerd voor de Algemene Ledenvergadering van 1 december a.s.

Criteria:

Voorgesteld wordt het advies van de Werkgroep Toekenningscriteria over te nemen en de huidige criteria per 1 januari 2019 (beperkt) met 5% te verhogen. Hierbij is rekening gehouden met de Btw-verhoging voor voedsel van 6 naar 9%.

Intakeruimte

Voorgesteld wordt het advies van de Werkgroep Toekenningscriteria over te nemen (zie verderop bij berekening) om de intaker in individuele situaties meer ruimte te geven. Dat geldt vooral bij de posten niet-vergoede ziektekosten, telefoon/tv/internet, vervoer.

Bereiken van huidige doelgroep

Voedselbanken met een gerichte aanpak blijken succesvol om meer gezinnen te bereiken die met de huidige criteria al voor voedselhulp in aanmerking komen (voorbeeld van een stijgingspercentage 20%). Onderdelen van zo'n aanpak zijn een doordacht relatiebeheer met de doorverwijzers, inschakeling van huisartsen en andere beroepsgroepen die achter de voordeur komen, een gericht PR-beleid en aandacht voor laaggeletterden in communicatie.

Om dit goed in beeld te brengen, wordt voorgesteld een werkgroep in het leven te roepen. Daarin zijn vertegenwoordigd: voedselbanken met ervaring met een gerichte aanpak, voedselbanken die geïnteresseerd zijn en Voedselbanken Nederland. Opdracht aan deze werkgroep is om een gerichte aanpak te beschrijven met acties die zich in de praktijk bewezen hebben, aangevuld met andere goede en praktische ideeën. Ook zal de werkgroep een beeld moeten schetsen welk profiel vrijwilligers bij zo'n aanpak nodig zijn en wat de kosten zijn.

Zodra de werkgroep een eindverslag heeft gemaakt, wordt het geagendeerd in elk overleg van de Regionaal Overleg Platformen om het nog beter te maken. Vervolgens kunnen de voedselbanken ermee aan de slag. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is op welke manier voedselbanken die dat willen door de regio of door Voedselbanken Nederland ondersteund kunnen worden.

Verlagen van onze intakedrempel

Voorgesteld wordt direct voedselhulp te geven als dat gevraagd wordt, dus voor de intake (veel voedselbanken doen dat ook).

Aan voedselbanken die de intake hebben uitbesteed aan hulpverleningsinstanties wordt voorgesteld ook de mogelijkheid te openen dat potentiële klanten zich rechtstreeks bij de voedselbank kunnen melden. Liever een paar klanten die achteraf niet in aanmerking blijken te komen, dan mensen niet bereiken die wel in aanmerking komen.

4. Criteria en berekening

Als basis voor het vaststellen van de toekenningscriteria is uitgegaan van de NIBUD-bedragen voor het **basisbehoeftenpakket**: de minimale uitgaven van een zelfstandig huishouden op bijstandsniveau aan onvermijdbare zaken zoals voedsel, kleding en wonen. Ook de uitgaven aan enkele andere moeilijk te vermijden posten (bijv. enkele verzekeringen, niet-vergoede ziektekosten en persoonlijke verzorging) zijn meegeteld. Vervolgens is nagegaan welke uitgavenposten nog wel meegewogen moeten worden wanneer we spreken over noodhulp.

Door het NIBUD genoemde uitgavenposten:

- ♥ *Vaste lasten*; huur, verzekeringen, energie, telefoon/televisie/internet. Het NIBUD gaat in al die gevallen uit van normbedragen. Met uitzondering van telefoon/televisie/internet stelt de werkgroep voor om **niet** uit te gaan van de normbedragen, maar de werkelijke kosten mee te tellen.
- ♥ *Reserveringsuitgaven*: kleding/schoenen, inventaris, onderhoud huis/tuin en niet-vergoede ziektekosten (het eigen risico en een normbedrag voor de eigen bijdrage). De kosten voor kleding van kinderen kunnen worden betaald met de kinderbijslag. Voor volwassenen is de aanname, dat zij bij een gemiddelde verblijftijd van een jaar nagenoeg geen uitgaven hoeven te hebben voor kleding. Daar er sprake is van een noodsituatie vindt de werkgroep uitgaven voor inventaris en onderhoud vermijdbaar. Bij de niet-vergoede ziektekosten zal er veelal een beroep gedaan worden op de beoordeling door de intaker.
- ♥ *Huishoudelijke uitgaven*; was- en schoonmaakmiddelen en persoonlijke verzorging.

De nieuwe normbedragen die per 1 januari 2019 worden voorgesteld, zijn

Basisbedrag per huishouden: **€ 135**

Per persoon: **€ 90**

De nieuwe normbedragen per maand per gezin worden dan (voorbeelden):

♥ 1 persoon	was € 215 wordt € 225
♥ 2 volwassenen	was € 300 wordt € 315
♥ 1 volwassene en 1 kind	was € 300 wordt € 315
♥ 1 volwassene en 2 kinderen	was € 385 wordt € 405
♥ 2 volwassenen en 2 kinderen	was € 470 wordt € 495
♥ 1 volwassene en 3 kinderen	was € 470 wordt € 495

Uitgangspunt is, dat per huishouden slechts 1 pakket wordt verstrekt. Het normbedrag voor toelating conform de criteria en de grootte van het voedselpakket (of gelijkwaardig bij supermarktmodel) wordt vooral bepaald door het aantal inwonende gezinsleden.

Zowel bij de inkomsten als bij de uitgaven geldt, dat bedragen die betrekking hebben op een kortere of langere periode worden omgerekend tot een bedrag per maand.

- ♥ Wekelijkse bedragen x 4,3333
- ♥ 4-wekelijkse bedragen x 1,0833
- ♥ Kwartaalbedragen / 3
- ♥ Jaarbedragen / 12

In de bijlage bij deze toekenningscriteria is een toelichting opgenomen voor nadere uitleg bij verschillende inkomens- en uitgavenposten.

Inkomsten

Definitie

Hieronder vallen alle netto inkomsten, inclusief toeslagen en (voorlopige) teruggaaf Inkomstenbelasting van aanvrager, van de partner of inwonende volwassene waarmee een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd.

Van inwonende (volwassen) kinderen met eigen inkomen uit arbeid of uitkering mag een bijdrage aan het gezinsinkomen worden verwacht (kostgeld). Hiervoor wordt standaard een bedrag van € 200,- per maand gerekend, ongeacht of dit ook daadwerkelijk wordt betaald. Dit geldt ook voor inwonende verdienende ouder, broer, zus of meerderjarige stief- of pleegkinderen. Ook van deze personen mag een bijdrage worden verwacht. De hoogte van de bijdrage zal worden bepaald door de intaker, maar zal minimaal € 200 per persoon per maand bedragen.

De volgende inkomsten worden **niet** meegerekend:

- 🍷 Inkomsten die een specifiek doel hebben, zoals langdurigheidstoelage, bijzondere bijstand en kleine inkomsten uit hobby.
- 🍷 Neveninkomsten van kinderen zoals een krantenwijk of bijbaantje.
- 🍷 Vakantietoelage.
- 🍷 Kinderbijslag.
- 🍷 Studiefinanciering inwonende kinderen.
- 🍷 Persoonsgebonden budget [PGB]. Dit zijn doeltaakuitkeringen; ook geen kosten tellen.

Uitgaven

Bij de uitgaven worden alleen de kosten meegenomen die betrekking hebben op de personen van wie inkomen is meegeteld. Kosten die bijvoorbeeld vanuit de kinderbijslag of persoonsgebonden budget worden voldaan dus niet meetellen. De meest voorkomende zaken die bijna alle uitgaven afdekken zijn:

- Huur. De werkelijke kosten.
 - Rente en aflossing hypotheek. Conform de bankafschriften.
 - Energie en water. Conform de bankafschriften.
 - Premies
 - Zorgverzekering (basis en aanvullend). Conform de bankafschriften.
 - Overige verzekeringen (zoals: aansprakelijkheids-, inboedel- en uitvaartverzekering).
- De werkelijke kosten tot een maximum van € 167 p.m. en per volwassene.
- Niet-vergoede ziektekosten: eigen risico en zelfzorgmiddelen, tot een maximum van € 38 p.m. en per volwassene. Eigen bijdrage voor o.a. geneesmiddelen ter beoordeling van de intaker.
 - Telefoon, TV en Internet (werkelijke kosten met een maximum van € 57 p.m. plus €4 per extra gezinslid vanaf 12 jaar). Uitgangspunt is, dat elk huishouden beschikt over een televisie en een computer met internetverbinding. De €4 per persoon is

gebaseerd op een goedkope mobiele telefoon zonder databundel. Als een databundel aantoonbaar noodzakelijk is, kan hiervoor tot €10 per maand extra meegenomen worden.

- Gemeentelijke belastingen (voor zover die daadwerkelijk worden betaald).
- Persoonlijke verzorging. € 36 p.m. (vastgesteld normbedrag).
- Was- en schoonmaakmiddelen. € 7 p.m. (vastgesteld normbedrag).
- Vervoer € 26 p.m. (vastgesteld normbedrag). Op basis van fiets en zeer beperkt reizen met openbaar vervoer.
- Belastingen Waterschap (voor zover die daadwerkelijk worden betaald).
- Aflossing van schulden (schulden aan familieleden worden in beginsel **niet** meegenomen. Wanneer de schuld schriftelijk is vastgelegd en aflossingen via bankafschriften zijn te controleren kan de aflossing worden meegenomen).
- Kosten kinderopvang mits noodzakelijk en onder aftrek van evt. toeslag
- Kosten onderwijs voor zover daadwerkelijk betaald. Hiervoor zijn vrijwel altijd voorzieningen.
- Overige uitgaven dienen altijd gespecificeerd te worden.

De volgende uitgaven worden **niet** meegerekend:

- 🍷 Autokosten (of ander vervoer): alleen nog in heel bijzondere situaties wanneer de kosten ook aantoonbaar worden gemaakt. In dat geval mag € 0,19 per km. worden gerekend (voorbeelden kunnen zijn woon-werk en medische noodzaak).
- 🍷 Kosten van huisdieren: deze kosten komen niet in aanmerking als uitgaven, tenzij het aantoonbaar om een hulp- of blindengeleidehond gaat.
- 🍷 Premie voor spaar-, pensioen- of overlijdensrisicoverzekering met spaarelement, voor zover niet verbonden aan de eigen woning.

5 Hardheidsclausule

Het is onmogelijk om alle situaties te vangen in regeltjes. Indien het toepassen van de hiervoor vermelde regels tot ongewenste situaties leidt, kan de intaker van de voedselbank, bij uitzondering en onderbouwd, hiervan afwijken.

+++++